

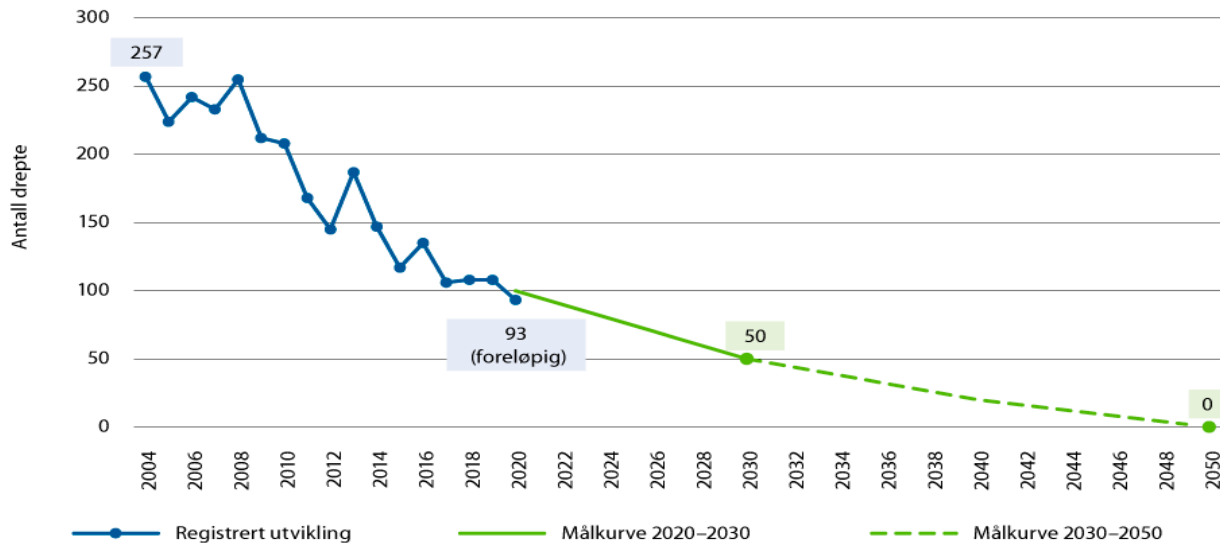

Skaderegistrering som verktøy for å forebygge trafikkulykker

- eller:

Konsekvensene av mangelfull registrering av trafikkskader

Tradisjonell framstilling av ulykkesutviklingen

Hva med de lettere skadde, og de som går «under radaren»?

Definisjoner:

En trafikkulykke defineres som en ulykke som skjer på offentlig gate, vei eller fortau hvor det er tilgang for alminnelig ferdsel, og hvor et kjøretøy i bevegelse er innblandet

Dette gjelder også sykkelvelt, det vil si eneulykker med sykkel. Sistnevnte ulykkestype er i svært liten grad registrert i politiregisteret. I eneulykker med sykkel er motorkjøretøy ikke innblandet *

Eneulykker med fotgjengere, for eksempel fall på glatt føre på et fortau, defineres ikke som trafikkulykke **

* Elektriske sykler, el-sparkesykler o.l. regnes ikke som motorkjøretøy selv om de drives fram ved hjelp av en motor

** - selv om ulykkene foregår på offentlige trafikkareal

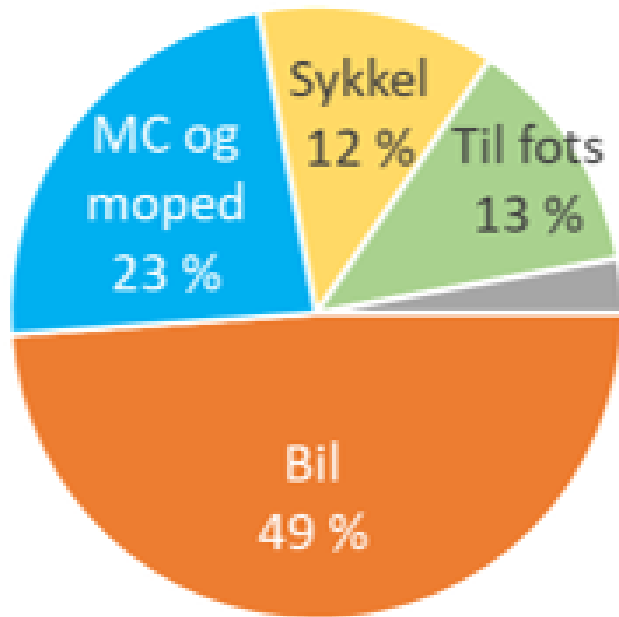

Alvorlighetskategoriene av trafikkulykkesskader (2017):

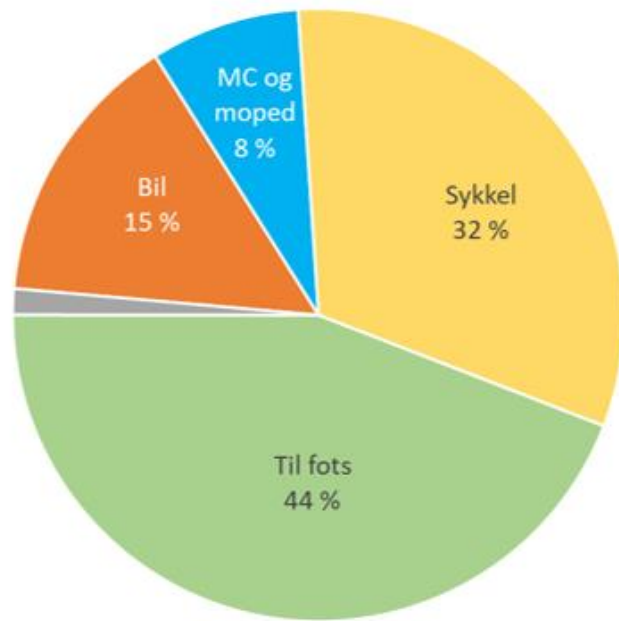
- Død: Stort samsvar mellom politiregisteret og Dødsårsaksregisteret
- Meget alvorlige og alvorlige skader: Politiregisteret ser ut til å ha en dekningsgrad på mindre enn 37 %. Dette er oppsiktsvekkende!
- Lettere skader: Politiregisteret ser ut til å ha en dekningsgrad på 15 %
- Alle trafikkulykkeskadde: Politiregisteret ser ut til å ha en dekningsgrad på 17 %

De skjulte trafikkskadetallene

Drepte og hardt skadde (771 pers.), basert på tall fra politiet og Statistisk Sentralbyrå

Drepte og mulig varig skadde (ca. 2.900 pers.), basert på modell fra Svenske pasientdata

Definisjon av alvorlighetsgrad: eksempler

- En bruddskade defineres som en alvorlig skade
 - Blir ofte leget forholdsvis raskt, og gir vanligvis ikke varige men. Krever sykehusinnleggelse
- En nakkeslengskade defineres som lettere skade, hvis den i det hele tatt blir registrert
 - Kan medføre kroniske smerter, varig arbeidsuførhet og invaliditet. Krever ikke sykehusinnleggelse

Situasjonsbeskrivelse

- Vi har for dårlig oversikt over – og overvåking av skadebildet
- Vi har metodene, men for lite ressurser til – og for lav prioritering av skaderegistrering
- Trafikkskader har den minste andelen av forskningsinvesteringer i Norge, mens det er på femteplass av helsetapsjusterte leveår *
- Samfunnet prioriterer de reparerende kreftene på dette feltet
- For at de forebyggende kreftene skal vinne frem er det nødvendig å synliggjøre omfanget av de alvorlige trafikkulykkesskadene, blant annet de uføretrygdede

* Summen av tapte leveår og ikke – dødelig helsetap

Sentrale spørsmål og utfordringer

- Har Bodø kommune oversikt over hvor mye av kommunens helseressurser som brukes på behandling og rehabilitering av trafikkskadde?
- Vil korrekt oversikt over trafikkulykkessituasjonen i Bodø påvirke / endre prioriteringer og ressursbruk innenfor dette feltet?
- Bør Bodø kommune sette «Skaderegistrering som verktøy for å forebygge trafikkulykker» på den politiske dagsorden?
- Er forebygging av trafikkskader godt nok implementert i folkehelsearbeidet i Bodø?

Kilde:

Helsevesen-basert skaderegistrering som verktøy for å forebygge trafikkulykker

Mai 2019 / Johan Lund på oppdrag fra Trygg Trafikk

<https://www.tryggtrafikk.no/pressemeldinger/ny-rapport-avslorer-store-morketall-om-trafikkulykker/>